ASPSEMINARIUM

NYA OCH FRAMTIDA KUNSKAPER

I samband med att fiskvägen vid Islandsfallet i Fyrisån invigdes våren 2008 arrangerades ett seminarium om asp i Uppsala. Detta seminarium kan ses som startskottet för ett storskaligt arbete med aspen som målart. Över tid har kunskaperna om asp ökat och årliga möten har arrangerats av Vattenrådet för asp och biotopvård för att dela dessa kunskaper. Nu är det dags att summera kunskapsläget och diskutera vad vi vill veta inom nästa 10 årsperiod. På detta seminarium tar vi upp exempel på genomförda åtgärder, tekniker för märkning av asp och resultat kring aspens livscykel. Vi kommer även samtala kring kulturmiljövärden, den nya lagstiftningen och den nationella planen för omprövning av vattenkraft. Tillsammans åker vi på exkursioner för att titta på fiskvägskonstruktioner, diskutera problemlösningar och förhoppningsvis demonstrera märkning av asp.

VÄLKOMMEN TILL UPPSALA 24-26 APRIL

UPPSALA KONSERT OCH KONGRESS

Program

24 april Aspseminarium dag 1

24 april Konferensmiddag

25 april Aspseminarium dag 2

26 april Exkursion, välj mellan två alternativ

Övernattning: Eventuellt hotellrum bokas och betalas i egen regi.

Betalning: Välj mellan kort eller faktura i samband med anmälan.

Vid förhinder: Meddela förhinder omgående. Betalda deltagaravgifter kan återbetalas alternativt överlåtas till annan person efter avstämning med seminariets kontaktperson.

Särskild kost: Anges i formuläret på anmälningssidan.

Deltagaravgift:

Ordinarie: 1 000 kr fast avgift för alla aktiviteter i programmet (dvs oavsett fullt eller delvis deltagande).

Övriga: Se information under anmälningskategorier.

Anmälningskategorier:

Ordinarie: max 60 platser (avgift 1 000 kr)

Föredragshållare: 30 platser (utan avgift)

Student universitet/högskola*: max 15 platser (utan avgift)

Pensionär*: max 15 platser (utan avgift)

*OBS: Erbjudandet begränsas till 27/2 - 20/3. Den 21/3 tilldelas icke utnyttjade platser kronologiskt från reservlistan för *Ordinarie* deltagare.

Anmälan: Välj länk utifrån önskat betalsätt:
Anmälan och betala med kort
Anmälan och betala med faktura

Kontaktperson:

Anders Larsson
anders.larsson@tyrens.se
0708-216592

Havs och Vatten myndigheten

LÄNSSTYRELSEN UPPSALA LÄN

SLU ArtDatabanken

UPPLANDS STIFTELSEN NATURVÅRD & FRILUFTSLIV

Uppsala kommun

24 **APRIL** ÅTGÄRDER I PRAKTIKEN

Moderator: Stefan Lundberg, Vaaka Naturkonsult

08.30 Registrering med kaffe och mingel

INLEDNING AV SEMINARIET

09.15 Seminariet öppnas. Göran Enander, Landshövdingen i Uppsala län

09.30 Praktisk information. Daniel Brelin, länsstyrelsen i Uppsala län

09.45 Aspprojektet i Fyrisån – 20 års framgångsrikt arbete på 30 minuter. Anders Larsson, Tyréns

10.15 Bensträckare

ASP I ETT EUROPEISKT PERSPEKTIV

10.30-11.10 Vem är aspen? Mikael Svensson, ArtDatabanken

ATT GENOMFÖRA ÅTGÄRDER FÖR FRI ASPVANDRING

Varför blev det den lösning som det blev - tekniska och kulturella utmaningar

11.10 Exposé över olika typer av fiskvandringsvägar. Daniel Bergdahl, länsstyrelsen i Örebro län

11.30 Stadskvarnen i Mariestad - öppning av damm för fri vandringsväg. Håkan Magnusson, Mariestads kommun

11.50 Utrivning av dammar i Vånsjöbro i Örsundaån. Tobias Fränstam, Sportfiskarna

12.10-13.30 LUNCH.
TID FÖR ATT BESÖKA UTSTÄLLARE

13.30 Vattenkraftrelaterade åtgärder för asp i Mälarmynnande vattendrag. Johan Lind, Mälarenergi

13.50 Inlöp och flyktväg vid Turbinbron i Svartån i centrala Västerås. Susanna Hansen, Västerås Stad

14.10 Rekreation viktigt för design av asptrappa i Åkers kanal. Thomas Törnros och Elin Skoglund, Österåkers kommun

14.30 Intro dag 2: Uppföljning är lika viktigt som att bygga fiskvägar. John Kärki, Sportfiskarna

14.50-15.20 KAFFE & MINGEL

DEN SLINGRIGA VÄGEN TILL GYNNSAM BEVARANDESTATUS

Några saker vi måste förhålla oss till

15.20 Kulturmiljövärden. Johanna Alton, Tyréns

15.40 Miljöbalken, den nya lagstiftningen. Björn Hellman, Åberg & Co

16.00 Den nationella planen. Mats Svensson, Havs- och vattenmyndigheten

HUR FÅR VI IHOP EKOLOGI, KULTURMILJÖ OCH JURIDIK

Panelsamtal

Moderator: Jonas Berglind, Vattenmyndigheten i Norra Östersjöns vattendistrikt

16.20 Inledning. Kulturmiljö i vatten.

17.00-17.45 MINGEL MED FORTSATTA SAMTAL

EN KVÄLL I ASPENS STJÄRNTECKEN

17.45 VÄRLDSPREMIÄR: Aspius Uplandicus – en film om Upplands landskapsfisk

18.30 ”Asp-Middag” Uppsala Konsert och Kongress

20.30 Aspmärkning vid Asptrappan Islandsfallet
Bryggeriet Ångkvarn: Pub med världspremiär för ny APA, Aspen Pale Ale

25 APRIL DAGENS KUNSKAP OM ASP OCH VAD VILL VI VETA OM 10 ÅR

Moderator: Emil Nilsson, Biotopia, Uppsala kommun

08.30 Registrering med kaffe och mingel

TEKNIKER SOM LIGGER TILL GRUND FÖR ÖKAD KUNSKAP OM ASP

Kort introduktion till utställning

09.00 Uppföljning med hjälp av fiskkamera. Daniel Dahlqvist, Excepto

09.15 Metoder för märkning, pit-tags och telemetri. Tomas Loreth, Upplandsstiftelsen och Naturskolan Sigtuna

09.45 Elfiske med elfiskebåt. Tommy Vestersund, Bollnäs kommun

NYA KUNSKAPER FRÅN ASPINVENTERINGAR

10.00 Inventering och märkning av asp i åar runt Uppsala - metoder, resultat och erfarenheter. Johan Persson, Upplandsstiftelsen och Gustav Johansson, Hydrophyta

10.40- 10.55 KAFFE & MINGEL OCH BESÖK UTSTÄLLARE

11.00 Elprovfiske med båt i Fyrisån från Islandsfallet till Ekoln. Tommy Vestersund, Bollnäs kommun

11.20 Rapport från aspinventeringar i västra Mälaren. Gunilla Alm, länsstyrelsen i Västmanlands län

11.40 Rapport från aspinventeringar i Hjälmaren. Daniel Bergdahl, länsstyrelsen i Örebro län

12.00-13.30 LUNCH & MINGEL
TID FÖR ATT BESÖKA ELFISKEBÅTEN OCH UTSTÄLLARE

13.30 Inventering kring Vänern, leklokaler och nedvandring. Fredrik Nilsson, länsstyrelsen i Västra Götalands län och Urban Nyqvist, länsstyrelsen i Värmlands län

13.50 Detektivarbetet att hitta asparna i Dalälven. Kalle Gullberg, länsstyrelsen i Gävleborgs län

14.10 Nya fynd av småaspar i Emån. Tobias Borger, länsstyrelsen i Kalmar län

14.30 e-DNA i Dalarna visade asp. David Lundvall, länsstyrelsen Dalarna

14.50- 15.10 KAFFE & MINGEL

15.10 e-DNA, utvärdering av en ny teknik. Tobias Fränstam, Sportfiskarna och Gustav Johansson, Hydrophyta

15.30 Intro till besök 26 april. Så ökar vi allmänhetens kunskaper om asparna i Fyrisån. Emil Nilsson, Biotopia.

VAD VILL VI VETA 0M 10 ÅR OCH HUR KOMMER VI DIT?

Panelsamtal

Moderator: Mikael Svensson, ArtDatabanken

15.45 Inledande presentationer följt av panelsamtal och frågor från deltagarna

16.50 Seminariet summeras

17.00 Seminariet stänger

EN NY KVÄLL I ASPENS STJÄRNTECKEN

18.00 Islandsfallet: Aspmärkning vid Asptrappan

19.00 Bryggeriet Ångkvarn: Asp-Pub

26 APRIL EXKURSION

09.00 BIOTOPIA, VASAGATAN 4

En plats för spännande och lustfylld naturvetenskap i Uppsala. Vi njuter av en kopp kaffe medan Biotopia berättar om verksamheten med fokus på arbetet med asparna i Fyrisån. Besök gärna www.biotopia.nu. Gå in på NATURPODDEN och sök upp avsnitt nr 17 *Aspen i Fyrisån* för att ta del av den fantastiska berättelsen. Gemensam promenad till Kvarnfallet.

10.00 KVARNFALLET

Vid Kvarnfallet förvandlades en ”trist grop” till den populära Rosénparken, där Uppsalaborna kan njuta av ett porlande vatten och fiskarna kan passera vidare upp i Fyrisån. Karin Åkerblom från Uppsala kommun berättar om hur den gamla kvarnrännan väcktes till liv igen och de möjligheter och utmaningar som arbetet innebar. Upplandsstiftelsen berättar om uppföljning med elprovfisken, antenner och kamera.

11.00 Bussar avgår till Ulva Kvarn/Vånsjöbro

15.30 Ankomst Uppsala järnvägsstation

ALTERNATIV 1: BESÖK ULVA KVARN I FYRISÅN

Följ med till den vackra och historiskt spännande kulturmiljön vid Ulva Kvarn där kvarnverksamhet bedrevs redan på 1300-talet. Ingemar Carlsson från Uppsala kommun berättar tillsammans med konstruktörer från Tyréns om arbetet med att omvandla den gamla sågverkskanalen till en fiskvandringsväg och hur en torrlagd kvarnränna kunde utnyttjas som flyktväg för fisk som simmat in i turbinkanalen. TerraLimno Gruppen visar och förklarar hur en mätdamm nedströms Ulva kvarn byggdes om för att fisk ska kunna passera.

ALTERNATIV 2: BESÖK VÅNSJÖBRO I ÖRSUNDAÅN

Följ med på en naturskön upplevelse till Vånsjöbro i Örsundaån där det årligen leker åtskilliga hundratals aspar. Här har Sportfiskarna rivit ut en gammal kvarndamm vilket frigjort ytterligare lekmiljöer. Som ett led i uppföljningen av utrivningen har Upplandsstiftelsen märkt fler än 300 aspar på denna plats. Är aspleken igång kommer fångst och märkning att demonstreras.